

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/330/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419204440
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1419204440.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Patrície Železníkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - T. V. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. 4, X., t.č. bytom W.. G. XX, X., zastúpená ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU ONDRUŠEK & PARTNERS s.r.o., Kocel'ova 25, Bratislava a otec - X. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. 4, X., t.č. bytom Na W. 6, T., zastúpený advokátskou kanceláriou Matejka Friedmannová, s.r.o., Dunajská 48, Bratislava, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca a odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 25P/181/2019-345 zo dňa 24.05.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 25P/181/2019-345 zo dňa 24.05.2021 uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého L. T., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 150 eur mesačne za obdobie od 01.01.2020 do 28.02.2021. Zročné výživné za obdobie od 01.01.2020 do 28.02.2021 vo výške 1.400 eur otcovi povolil zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia k rukám matky maloletého. Návrh matky zamietol. Zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/150/2019-74 zo dňa 25.11.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.04.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/6/2020-148 zo dňa 27.02.2020. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 62 ods. 1, 2 a § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 34P/1/2020-252 zo dňa 19.02.2021 (právoplatným dňa 01.03.2021) súd rozviedol manželstvo rodičov a schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému L., podľa ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne, pričom súčasťou dohody bol i styk otca s maloletým. Uzavrel, že vzhľadom k tomu, že manželstvo rodičov bolo rozvedené, odpadla potreba rozhodovať spätne o zverení maloletého dieťaťa, zastupovaní a správe jeho majetku a úprave styku otca s maloletým. Konštatoval, že predmetom konania zostalo určenie výživného na čas do rozvodu manželstva, t.j. do 01.03.2021. Návrh otca o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý podal dňa 16.12.2019, teda v čase, kedy rodičia nežili v spoločnej domácnosti, pričom otec na výživu maloletého neprispieval dostatočne, vyhodnotil ako dôvodný. Uviedol, že matka až vo vyjadrení k návrhu dňa 08.06.2020 predniesla svoj návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností s tým, že žiadala určiť vyživovaciu povinnosť otca vo výške 500 eur mesačne od podania jej návrhu. Výživné na maloletého, s ohľadom na dôvodnosť návrhu otca určil vo výške 150 eur mesačne berúc do úvahy dohodu rodičov zo dňa 19.02.2021

o výživnom v rámci konania o rozvođe manželstva. Výživné v stanovenej výške považoval vzhľadom na vek maloletého, jeho odôvodnené potreby a príjmy oboch rodičov za primerané. Počiatok určenia výživovacej povinnosti súd ustálil prvým dňom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom otec podal návrh, prihládajúc na zhodné výpovede rodičov, z ktorých vyplynulo, že v mesiaci december 2019 otec prispel na výživu maloletého dostatočne. Pri určení výšky zročného výživného na maloletého za obdobie od 01.01.2020 do 28.02.2021 prihládol na príspevky otca titulom výživného na maloletého v mesiacoch január, marec, jún, august a september 2020 sumou 100 eur, v novembri 2020 sumou 200 eur, teda spolu 700 eur, a tieto zo zročného výživného odpočítal. Dospel k záveru, že výška zročného výživného, ktoré mal otec zaplatiť predstavuje sumu 2.100 eur (14 mesiacov x 150 eur) a po odpočítaní zaplatených platieb táto činí 1.400 eur. Uvedenú sumu povolil otcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia aplikujúc ust. § 232 ods. 3 CSP. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP.

3. Proti výroku rozsudku o zročnom výživnom podal odvolanie otec maloletého dieťaťa prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť tak, že zročné výživné za obdobie od 01.06.2020 do 28.02.2021 vo výške 700 eur mu povolí zaplatiť v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Zdôraznil, že odvolaním nenapáda výšku určeného výživného, ale len rozsah obdobia, v ktorom sa má výživné hradíť. Uviedol, že matka podala návrh na určenie výživného dňa 08.06.2020, v ktorom navrhla určiť výživné vo výške 500 eur mesačne odo dňa jej podania návrhu. Z uvedeného je zrejmé, že výživné na maloletého má byť určené od 01.08.2020 do 28.02.2021, čo predstavuje sumu 1.200 eur (8 mesiacov po 150 eur) s tým, že za mesiac jún, august a september 2020 zaplatil po 100 eur a v novembri sumu 200 eur, t.j. spolu 700 eur. Poukázal na to, že na pojednávaní na súde prvej inštancie dňa 24.5.2021 požiadal o povolenie splácať zročné výživné v splátkach, vzhľadom na jeho finančnú situáciu, keď v dôsledku COVID stratil príjmy z činnosti taxislužby a okamžitá splatnosť výživného by ohrozila jeho finančnú situáciu súčasne s povinnosťou platiť výživné určené po rozvođe, ktoré si chce riadne plniť.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o výške výživného, obdobia, za ktoré má otec platiť výživné, výške zročného výživného a lehote splatnosti zročného výživného podala odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietala, že súd prvej inštancie neúplne a nedostatočne zistil skutočný stav, resp. na základe zisteného skutkového stavu a vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mala za to, že súd správne zistil skutkové okolnosti ohľadom zotrvania v spoločnej domácnosti, avšak nedostatočne zistil príjem otca a jeho majetkové pomery. Uviedla, že otec je zamestnancom spoločnosti Delta TAXI, s.r.o., v ktorej je jediným konateľom a spoločníkom a výška jeho príjmu je závislá od jeho vlastného rozhodnutia a optimalizácie nákladových položiek, a nezodpovedá jeho pracovnej pozícii v spoločnosti /riaditeľ/ a všeobecným platovým pomerom v rámci Bratislavy. Namietala, že otec nevyvetlil prečo má v skrachovaných spoločnostiach naďalej štvrtinový úväzok, čo je náplňou jeho práce, či si hľadal inú prácu, aby si zabezpečil príjmy zodpovedajúce štandardným príjmom v Bratislave. Podľa jej mienky výška príjmu otca a jeho obchodných spoločností nebola v konaní riadne skúmaná. Rešpektuje tvrdenie otca o zásadnej zmene po lockdowne a prepade tržieb, avšak otec uvedené nepreukázal a tiež nepreukázal výšku jeho príjmu do marca 2020. Poukázala na to, že otec nezdôvodnil prečo platil výživné v rôznych výškach v roku 2019 až 2020 a vo februári 2020 nezaplatil žiadne výživné. K uzavretiu rodičovskej dohody považovala za potrebné ozrejmiť, že zo spoločnej domácnosti odišla za dramatických okolností, keď aj súd rozhodol o zákaze priblíženia otca, zjavne teda išlo o vážny problém. Vzťahy medzi rodičmi sú tenzné doposiaľ, pričom akákoľvek interakcia s otcom je pre ňu zložitá a bolestivá. Poukázala na to, že v rámci konania o rozvođe dostala od otca ponuky na výživné vo výške 150 eur pri menšom styku s maloletým, 250 eur pri širšom styku, a ak by otec nebol schopný výživné platiť v takejto výške, neponúkol by túto sumu. Konanie o rozvod chcela mať vybavené, preto v tomto konaní navrhovala hradíť zročné výživné 250 eur mesačne do rozvođu a bola ochotná akceptovať splátky, avšak k dohode s otcom nedošlo. Za nesprávny považovala výpočet zročného výživného, pretože od decembra 2019 do decembra 2020 otec prispel na výživu maloletého 9x po 100 eur, z toho v decembri 2019 2x 100 eur. Inak sa na jeho príspevky nemohla spoliehať, keďže platby realizoval nepravidelne. Od marca 2021 otec platí výživné na syna vo výške 150 eur mesačne napriek tomu, že podľa jeho tvrdení prakticky nemá žiaden príjem. Vzhľadom na neochotu otca uhradiť zameškané výživné trvala na pokračovaní v konaní po späťvzatí návrhu otcom. Mala za to, že súd by mal určiť výživné na maloletého od septembra 2019 od opustenia spoločnej domácnosti (utiekla po fyzickom ataku otca a nie svojvoľne), pretože ide o prípad hodný osobitného zreteľa na priznanie

výživného späťne, ktoré možno priznať aj tri roky späťne odo dňa začatia konania (žiada priznať len 3 resp. 4 mesiace). Uviedla, že po odchode zo spoločnej domácnosti si musela zabezpečiť všetko zariadenie po novom. Súd mal podľa jej názoru určiť výživné od 4.9.2019 do 28.02.2021 vo výške 250 eur mesačne a od celkovej sumy odpočítať sumu 1.100 eur, ktorú otec za uvedených 16 mesiacov uhradil. Celková suma predstavovala výšku 4.000 eur, resp. ročné výživné 2.900 eur. Mala za to, že otec bol schopný takú sumu výživného platiť, pretože po celý čas využíval vozidlo zn. AUDI, zrejme hradil leasing, používal aj ďalšie autá, chodil na dovolenkové pobyty, pravidelne navštevoval reštaurácie a v rodinnom dome v Marianke využíval služby upratovačky. Uviedla, že odvolanie podala až po tom, ako sa dozvedela, že otec napadol rozsudok, pričom o zlej komunikácii rodičov svedčí aj skutočnosť, že otec jej po prevzatí rozsudku navrhol splátky výživného na dobu 28 mesiacov, čo odmietla. V prípade, ak v čase rozhodovania odvolacieho súdu sa zistí, že otec má prácu a príjem, má za to, že nie je dôvod na splátkový kalendár ročného výživného.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhla odvolanie otca zamietnuť považujúc ho za nesprávne a zároveň poukázala aj na ňou podané odvolanie voči rozsudku súdu. Argumenty otca vo vzťahu k ročnému výživnému považovala za nesprávne, neetické, pretože výživné na maloletého platil nepravidelne, nepredvídateľne, nezodpovedne a v nedostatočnom rozsahu. Pre ozrejmienie uviedla, že v období, ktoré definuje otec, t.j. od júna 2020 do februára 2021 (9 mesiacov) zaplatil výživné v celkovej výške 500 eur (v priemere 55 eur mesačne). So 6 ročným synom, o ktorého sa stará, bola nútená utiecť zo spoločnej domácnosti v septembri 2019, pričom od uvedeného obdobia do februára 2021 otec celkovo zaplatil na výživu syna 1.100 eur, teda v priemere 100 eur mesačne. V uvedenom období otec viedol život, ktorý skôr svedčí o tom, že táto suma nie je maximum jeho možného príspevku. S odvolaním otca nesúhlasí aj z morálneho hľadiska, keďže otec ju chce týmto spôsobom ponížiť, napriek tomu, že v spornom období niesla ťarchu zodpovednosti za starostlivosť o maloletého ona. Uviedla, že s otcom rokovala o splátkach ročného výživného, ale bola ochotná pristúpiť na 12 splátok. Otec však deklaruje, že nemá dostatok finančných prostriedkov ani na svoje živobytie a nepodieľa sa napr. na platení spoločnej hypotéky (1.260 eur mesačne od júna znížená na sumu 315 eur mesačne), ani na splátkach pôžičky v rámci tzv. stavebného sporenia (350 eur mesačne) a nezaujíma ho odkiaľ si ona tieto peniaze zabezpečí. Na druhej strane otec absolvoval s maloletým a jednou zo svojich dcér dovolenku v Chorvátsku a naďalej jazdí na luxusnom vozidle zn. Audi Q5. Upozornila na to, že otec sa vyjadril, že sa zamestnal a pracuje do 17.00 hod. Nejaví sa jej preto dôvodné umožniť otcovi splátky ročného výživného v zmysle jeho návrhu. Uviedla, že otec zahmlieva svoju finančnú situáciu ohľadom jeho mnohých spoločností s ručením obmedzeným, kde majú len niektoré zverejnené účtovné závierky.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhol zmeniť výrok II. napadnutého rozsudku tak, že súd ho zaviazá zaplatiť ročné výživné za obdobie od 01.01.2020 do 28.02.2021 vo výške 1.400 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, alternatívne ročné výživné od 01.06.2020 do 28.02.2021 vo výške 700 eur mu povolí zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Mal za to, že dostatočným spôsobom preukázal svoje príjmy a s ohľadom na uzatvorenú dohodu rodičov o výživnom na maloletého nerozumie prečo treba od tejto dohody odstúpiť. Uviedol, že výživné na maloletého platil dobrovoľne od času, kedy mu bolo zrejmé, že matka sa do spoločnej domácnosti nevráti a svoju povinnosť si plnil podľa svojich možností. Vo vzťahu k tvrdeniam matky súvisiacim s jej odchodom zo spoločnej domácnosti poukázal na to, že orgány činné v trestnom konaní trestné stíhanie zastavili a vec posunuli na prejednanie na priestupkové konanie. Uviedol, že jeho dcéra I., ktorá s ním býva v spoločnej domácnosti vyvrátila tvrdenia matky o fyzickom napadnutí. Mal za to, že v danom prípade nemožno použiť prípad hodný osobitného zreteľa na priznanie výživného späťne, pretože výživné platil dobrovoľne a matka mala dostatočný príjem (1.400 eur) na zabezpečenie potrieb maloletého, o čom svedčí aj podanie jej návrhu až dňa 08.06.2020, t.j. 9 mesiacov po opustení spoločnej domácnosti. Vyslovil názor, že z odvolania matky cítiť jej osobný postoj k skončeniu manželstva a ňou podané odvolanie je len pomstychtivým konaním a nejde o bránenie záujmov maloletého. Zdôraznil, že matka nebola proti splátkam ročného výživného. Pokiaľ matka tvrdí, že mal možnosť platiť vyššie výživné uviedol, že v styku s maloletým mu bolo zo strany matky bránené. K tvrdeniam matky, že sa o maloletého starala sama dal do pozornosti, že bývala u svojich rodičov a neskôr sa presťahovala k svojmu novému druhovi. K vyjadreniam matky o úhradách leasingu uviedol, že leasing na autá sa týka vozidiel, ktoré sú vlastníctvom spoločností, v ktorých je čiastočným spoločníkom a konateľom a splátky leasingu musel uhrádzať, aby spoločnostiam nevznikla škoda (vrátane automobilu zn. Audi), inak by sa zničilo jeho podnikanie. Zdôraznil, že

momentálne nie je v jeho možnostiach zaplatiť zročné výživné jednorazovo. Pokiaľ matka poukazuje na jeho dovolenku s maloletým v Chorvátsku poukázal na to, že ide o trávenie spoločného času so synom, a nešlo o jeho účel.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky a odvolaniu otca nevyjadril.

8. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 a zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky a odvolanie otca je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

11. Podľa § 393 ods. 2 CSP v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie vecí, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ustanovenie § 387 ods. 2, 3 tým nie sú dotknuté. V odôvodnení rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov akým bolo rozhodnutie prijaté.

12. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu, ktorá je z hľadiska § 389 ods. 1 písm. b/ CSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmatečnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojim procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelne uplatnenie alebo bránenie práva proti druhému účastníkovi.

14. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejavíť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníkov konania, ktoré im poskytujú procesnoprávne predpisy. O procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia.

15. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia, pritom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenia môže napraviť svojim postupom. Ak napríklad súd prvej inštancie neumožnil sporovej strane vyjadriť sa k dôkazu alebo k písomnému podaniu protistrany, môže byť toto pochybenie v odvolacom konaní napravené. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je preto taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť a ktorý zásah odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

16. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia a to z hľadiska zákonnej požiadavky na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutočný stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

17. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom a obsahom napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, čím sa stalo nepreskúmateľným. V posudzovanom prípade zo stručného odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné ustáliť, či súd prvej inštancie na zákonné kritériá ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadal, akým spôsobom ich vyhodnotil, z ktorých konkrétnych dôkazov a preukázaných skutočností v otázke určenia výživného vychádzal, či a s akým výsledkom sa vôbec zaoberal relevantnými otázkami nastolenými vo vzťahu k určeniu výšky výživného na maloleté dieťa za obdobie od 01.01.2020 do 28.02.2021, a to vo vzťahu k pomerom na strane oboch rodičov, otázke výšky ich životnej úrovne a k rozsahu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa prezentovaných matkou. Z obsahu súdneho rozhodnutia tiež nie je zrejmé akú výšku nákladov na odôvodnené potreby maloletého ustálil, a z ktorých nákladov vychádzal, keďže odôvodnenie rozsudku vzťahujúce sa k výroku o výživnom je len veľmi stručné a so všeobecným záverom, že výška určeného výživného zohľadňuje vek maloletého, jeho potreby a je primeraná príjmom oboch rodičov, pričom vo vzťahu k výroku, ktorým zamietol návrh matky, svoje rozhodnutie vôbec neodôvodnil. Odvolací súd udáva, že základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa, ktoré musí vystihovať reálne potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku (ust. § 215 ods. 1 CSP). Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných aj nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná, pričom náklady na maloleté dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb, t.j. bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa môže súd pristúpiť k druhému kroku, ktorým je určenie miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov. Toto určenie závisí od viacerých kritérií, t.j. zárobkových schopností a možností rodičov, ich majetkových pomerov, životnej úrovne, počtu ich iných vyživovacích povinností, plnenia si vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a zabezpečením domácnosti, ktorej je členom, plnenia aj iným spôsobom, t.j. vecnou formou. Z uvedeného je zrejmé, že určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti povinného rodiča nemôže rezignovať na dôsledné ustálenie rozsahu odôvodnených potrieb dieťaťa, od ktorého sa odvíja jeho následné posudzovanie vo vzťahu k príjmom, pomerom a schopnostiam a možnostiam rodičov. Pokiaľ sa v posudzovanej veci v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie týmito podstatnými skutočnosťami nezaoberal, nevyhodnocoval ich a rozhodnutie odôvodnil len stručnou všeobecnou konštatáciou, ním prijaté rozhodnutie týkajúce sa vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu je nedostatočné, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné.

18. Je potrebné zdôrazniť, že podľa ust. § 220 ods. 2 CSP z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým na základe zhodnotenia skutkového stavu veci dospel boli prijateľné, racionálne a v neposlednom

rade aj spravodlivé a najmä presvedčivé. Súd musí dať odpoveď na všetky relevantné otázky nastolené účastníkmi konania, ktoré majú podľa jeho názoru pre vec podstatný význam, a ktoré prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o výživnom nespĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP a udáva, že neodôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia a teda uvedeným postupom súd prvej inštancie znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého jednotlivým čiastkovým právom je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

19. Vzhľadom na uvedené nedostatky v rozhodnutí súdu prvej inštancie odvolací súd odvolaniu otca a odvolaniu matky vyhovel a rozsudok zrušil v celom rozsahu. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť vo veci a svoje rozhodnutie riadne zdôvodniť v zmysle § 220 ods. 2 CSP, tzn. vyhodnotiť a ustáliť mesačné výdavky na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a príspevky otca na maloletého s prihliadnutím aj na výkon osobnej starostlivosti matky o maloletého, posúdiť a vyhodnotiť príjmy, pomery, výdavky, majetkové pomery rodičov, uviesť stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov. Ďalej bude súd prvej inštancie povinný zaoberať sa pri určení výživného otcovi výškou zročného výživného, ktoré mu rozhodnutím súdu vznikne a jeho výšku riadne ustáliť a odôvodniť aj s ohľadom na odvolacie námietky otca a vyjadrenia oboch rodičov. V prípade potreby si zadováži doklady preukazujúce úhrady výživného v spornom období. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v rozhodnutí uviesť právne posúdenie veci a dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil, t.j. rozhodnutie riadne odôvodniť v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, pričom ide o pochybenie, ktoré nie je možné napraviť v odvolacom konaní. Podľa § 391 ods. 1 CSP odvolací súd vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom bude potrebné, aby súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodol a svoje rozhodnutie zdôvodnil riadne v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

21. Odvolací súd poukazuje na predmet konania, ktorým je zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti rodiča, určenie výživného na maloleté dieťa a úprava styku. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že o časti návrhu týkajúcu sa zverenia a styku nerozhodol dôvodiac skutočnosťou, že rozsudkom Okresného súdu Malacky č.l. 34P/1/2020-252 z 19.02.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.03.2021 v časti rozvodu manželstva a úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode nie je dôvod o danom nároku rozhodovať a je potrebné sa zaoberať výhradne len otázkou určenia výživného na maloleté dieťa. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že pokiaľ je otázka úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, okrem otázky výživného, vyriešená právoplatným rozhodnutím súdu na čas po rozvode manželstva, nie je dôvod v danom konaní rozhodovať meritorne o týchto nárokoch, do úvahy však prichádza zastavenie konania v tejto časti z dôvodu, že zanikli podmienky rozhodovať o tomto návrhu. V súvislosti s návrhom o výživnom na maloleté dieťa za danej situácie je potrebné rozhodnúť o výživnom na maloleté dieťa v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, teda určiť výživné aj zročné výživné ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

22. O trovách konania (celého) rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).